

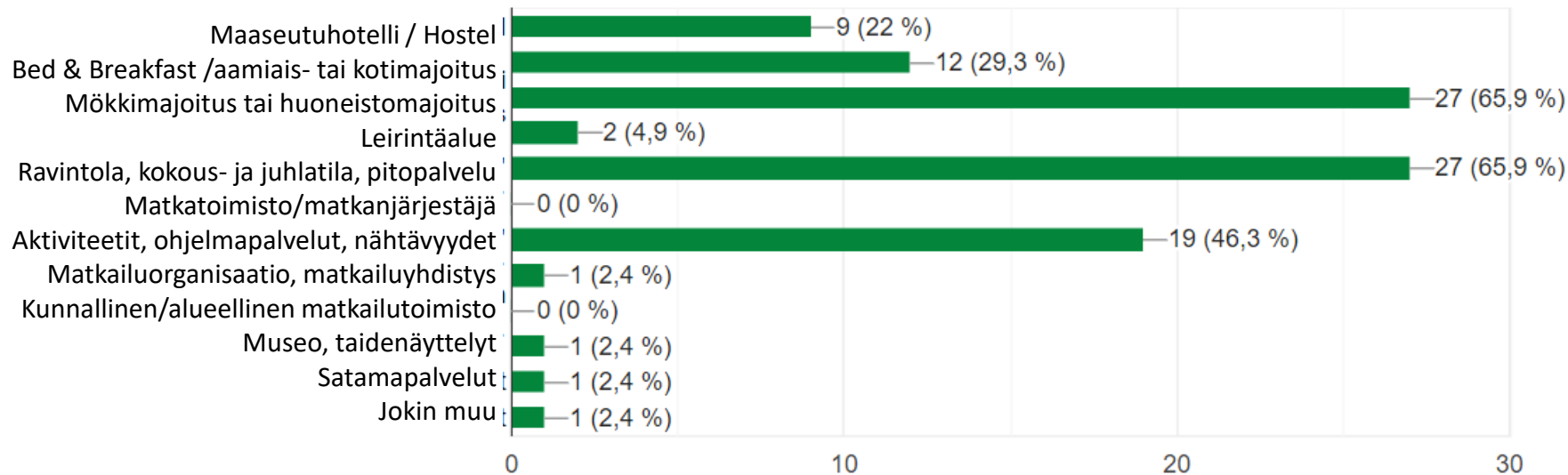

COVID-19 VAIKUTUKSET MAASEUTUMATKAILUUN

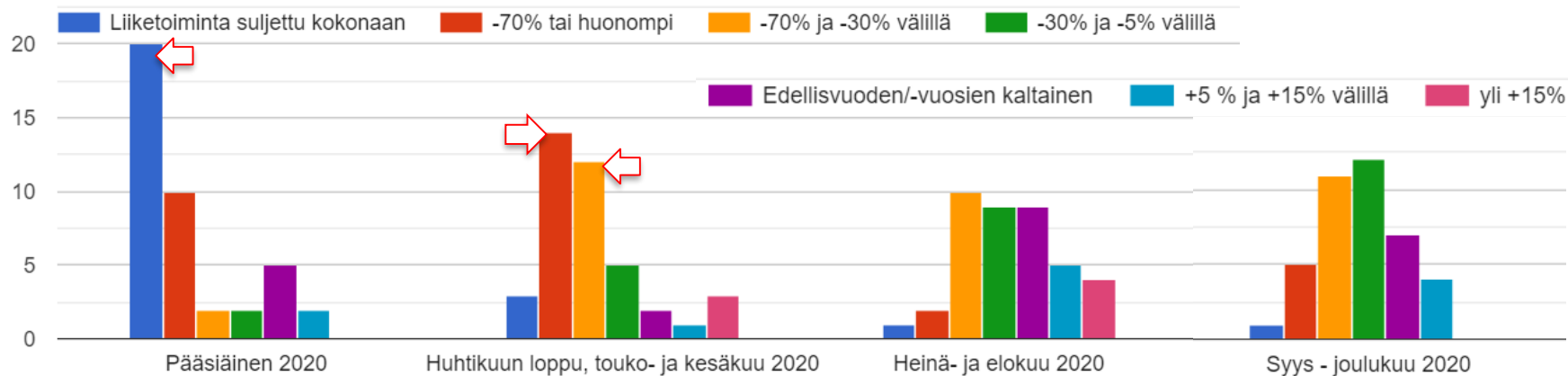
Kysely maaseutumatkailuyrityksille Syyskuu 2020; Vastaajia
41 maaseutumatkailuyrityksistä eri puolilta Suomea

Kimmo Aalto
Asiantuntija, palveluyrittäjyys ja maaseutumatkailu
MTK ry

Kyselyyn vastanneiden matkailupalvelut

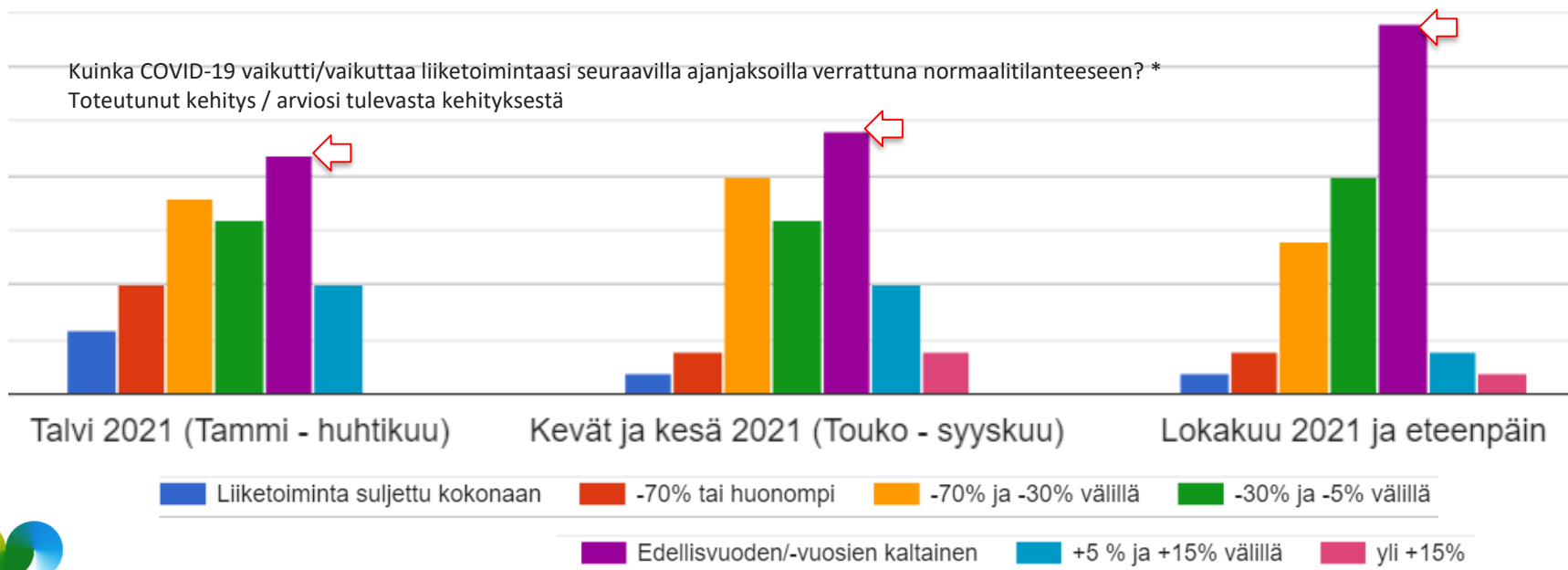

COVID-19 vaikutukset yrityksen liiketoimintaan eri ajanjaksoilla verrattuna normaalitilanteeseen: vuosi 2020

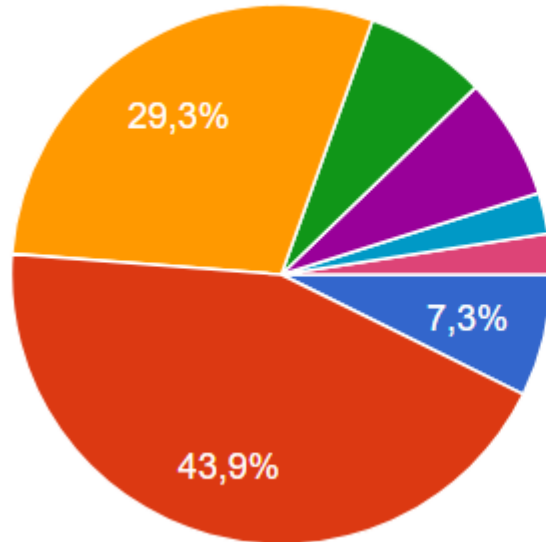
Kuinka COVID-19 vaikutti/vaikeuttaa liiketoimintaasi seuraavilla ajanjaksoilla verrattuna normaalitilanteeseen? *
Toteutunut kehitys / arvio tulevasta kehityksestä

COVID-19 vaikutukset yrityksen liiketoimintaan eri ajanjaksoilla verrattuna normaalitilanteeseen – Vuosi 2021

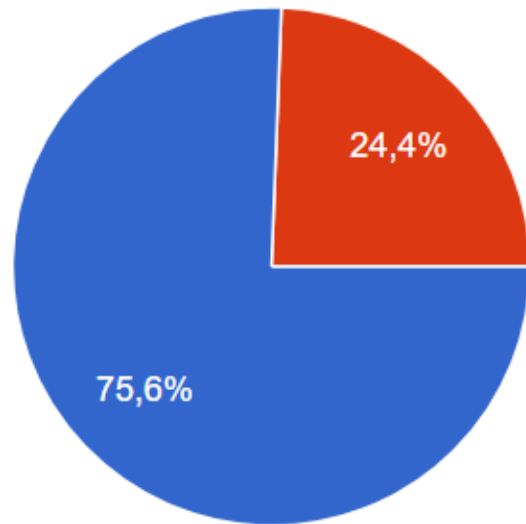
Yrityksen odotettavissa oleva liikevaihto koko vuodelta 2020

- ➡ Liikevaihto miinuksella -30% tai enemmän joka toisessa yrityksessä
- ➡ Liikevaihto -30% ja -5% välillä lähes joka kolmannessa yrityksessä

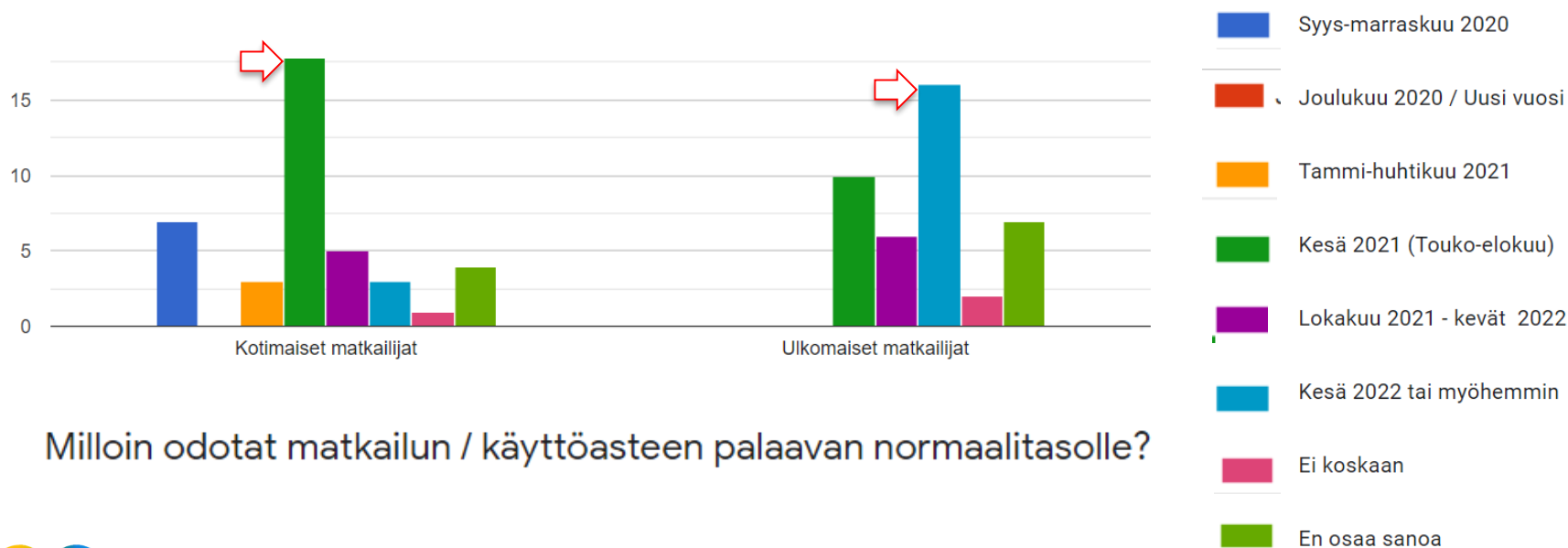
- -70% tai huonompi
- -70% ja -30% välillä
- -30% ja -5% välillä
- +/- 5%
- +5% ja +15% välillä
- yli +15%
- en osaa arvioida

Yrityksen liiketoiminnan jatkuminen vuonna 2021

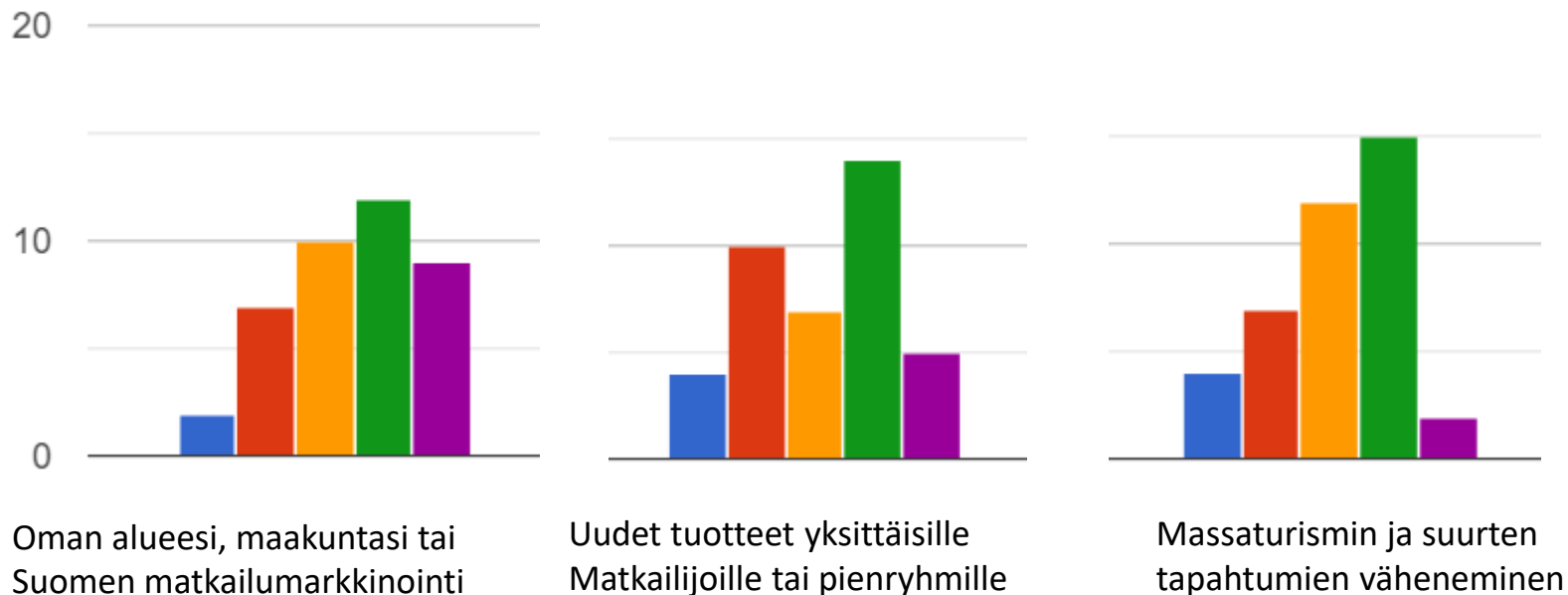
- Kyllä
- Kyllä, mutta vähemmällä kapasiteetilla ja vähemmällä henkilökunnalla
- Ei, todennäköisesti joudun lopettamaan liiketoiminnan
- Ei, lopetan liiketoiminnan
- En osaa sanoa

YRITYKSEN SELVIYTYMINEN, TILANTEEN PALAUTUMINEN JA TOIPUMINEN COVID-19 VAIKUTUKSISTA

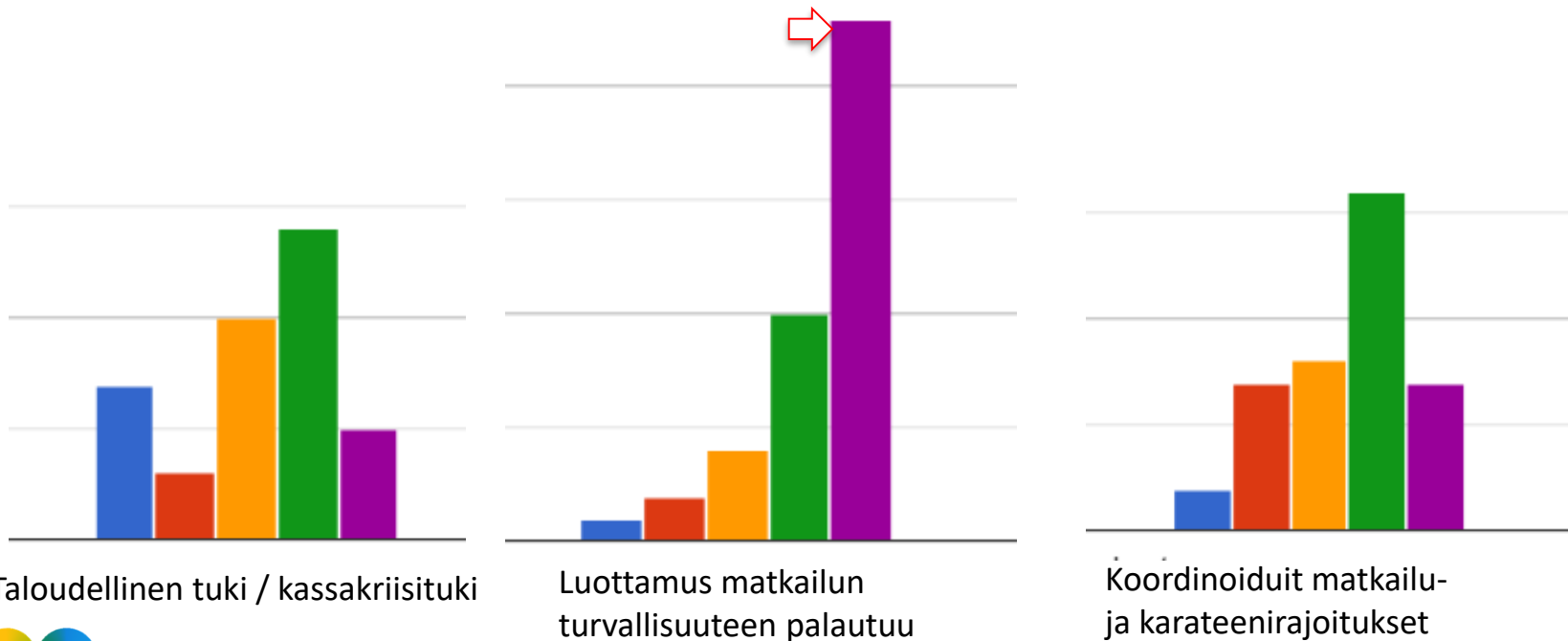
Tärkeimmät tekijät tilanteen palautumiseen

1 = ei merkittävää vaikutusta 2 3 4 5 = erittäin merkittävä vaikutus

Tärkeimmät tekijät tilanteen palautumiseen

1 = ei merkittävää vaikutusta 2 3 4 5 = erittäin merkittävä vaikutus

Tärkeimmät tekijät tilanteen palautumiseen

1 = ei merkittävää vaikutusta 2 3 4 5 = erittäin merkittävä vaikutus

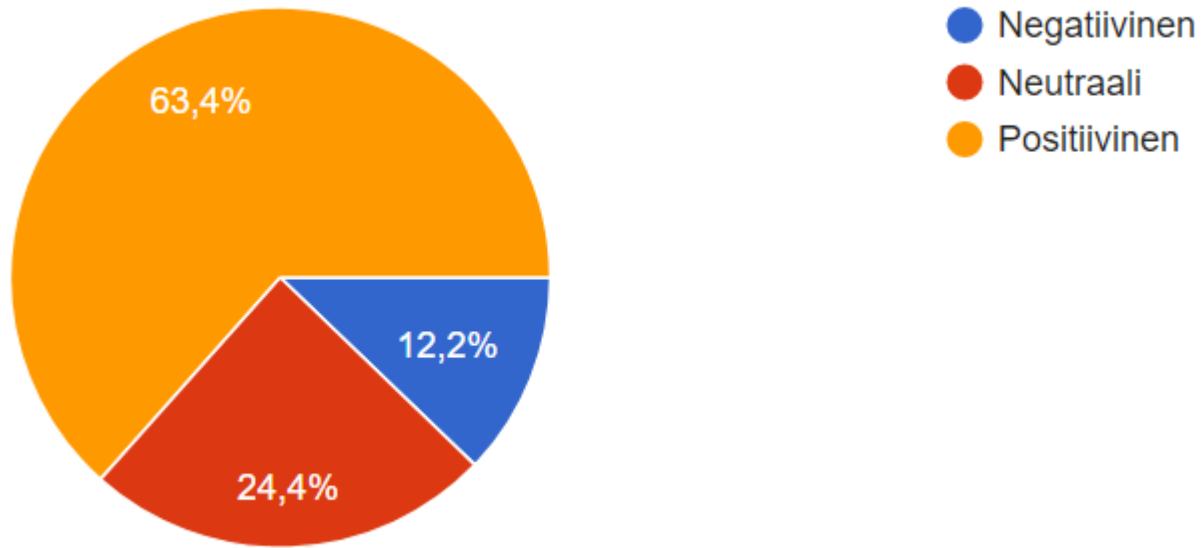
Jokin muu tekijä

Nimetyt muut tekijät:

- Palkkakustannuksiin kohdennettu kevennys 1-2 vuoden ajalle sekä yrittäjän palkkatuen jatkaminen vuodelle 2021
- Koronakriisin hoidon onnistuminen
- Yhteistyön tiivistyminen matkailutoimijoiden kesken, ristiinmyynti, uusien tuotteiden tekeminen
- Keski-Euroopan rajat auki
- Lento- ja laivaliikenneyhteyksien palautuminen
- Lähtömaan tilanne matkailijoiden tullessa takaisin lomalta . Jos he saavat jatkaa töiden tekoa reissun jälkeen heti, ilman karanteenia
- Kun rajat kiinni kesällä, niin ei tule ulkomaisia mökkivuokraajia, mökki täysin tyhjillään elo-syyskuu
- Itse muutamme toimintaa, matkailun osuus vähenee, muut palvelut lisääntyvät toiminnassa
- Tyhjään ei voi vaikuttaa

COVID-19 -pandemian pitkäaikaisvaikutus maaseutumatkailun tulevaisuuteen

⇒ Lähes 2/3 yrityksessä uskotaan vaikutuksen olevan positiivinen

COVID-19 -pandemian pitkäaikaisvaikutus maaseutumatkailun tulevaisuuteen, perustelut:

- Pystytään tuottamaan pienryhmille ja indiksille uusia, turvallisia matkailupalveluja, maaseudun väljyys
- Matkailijat "löysivät" kotimaan kohteet ja ne tulivat tutuiksi/herättivät kiinnostuksen/opittiin uutta kotimaasta. Suomen matkailun näkyminen ulkomailla turvallisena maana enemmän ja monipuolisemmin kuin ennen.
- Kotimaiset matkailijat ovat korvanneet ulkomaisten asiakkaiden puuttumisen
- Luonto ja maaseutu tarjoavat turvallisen matkustuspaikan
- Luotan, että lähimatkailu lisääntyy
- Maaseutukohteiden turvallisuus, jousto sekä pienuus
- Ulkomaalaisten asiakasryhmien puuttuminen lähes kokonaan
- Etsitään pienempiä majoituskohteita, joissa palveluja tarjolla
- Kestää kauan ennen kuin massaturismi, laivaristeilyt yms. palautuvat ennalleen ja siksi ihmiset tulevat harrastamaan pienimuotoista ja turvallista kotimaanmatkailua

COVID-19 -pandemian pitkäaikaisvaikutus maaseutumatkailun tulevaisuuteen, perustelut:

- Kotimaan matkailu kasvaa, ympäristötietoisuus ja -vastuullisuus ymmärretään syvemmin
- Ollut paljolti kotimaan matkailijoiden varassa
- Asiakkaat hakeutuvat kohteisiin, jotka eivät ole massaturismikohteita
- Luonto, pienet yritykset, vähän ihmisiä, turvallisuus
- Tilaa ympärillä, avaruus, mökit, joustavuus
- Ihmiset löytävät Suomen maaseudun
- Lomalaiset matkailivat kotimaassa ja maaseudulla on turvallista
- Ulkomaiset matkailijat eivät pääse Suomeen
- Meillä 95 % ulkomaalaisia asiakkaita ollut tähän saakka
- Vakiintunut asiakaskunta palaa
- Jos virus jatkaa kiertoaan, on pysyvä ongelma ottaako ryhmiä, millaisia ja mistä ja miten kyetä toteuttamaan kaikki varotoimet. Jos virus häviää (rokote?), voi palautuminen alkaa

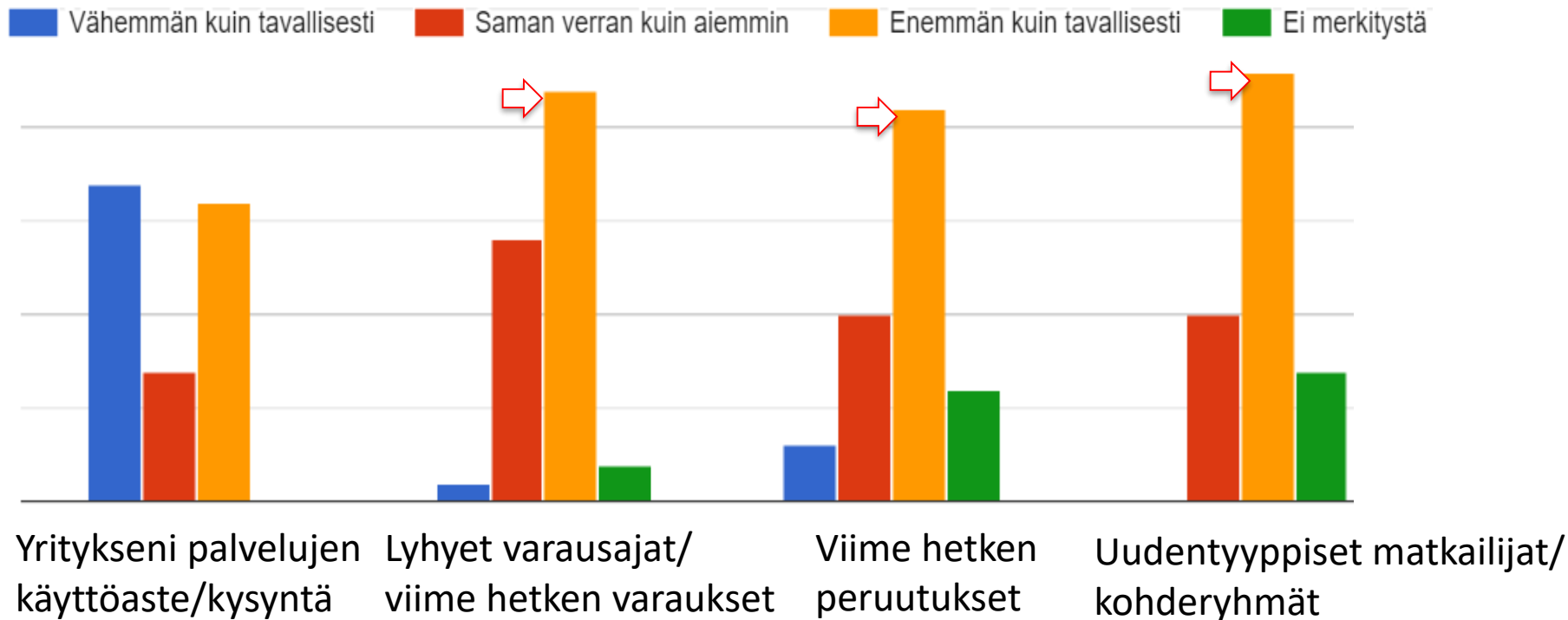
COVID-19 -pandemian pitkäaikaisvaikutus maaseutumatkailun tulevaisuuteen, perustelut:

- Eläkeläisväestö ei uskalla matkustaa
- Kotimaan- ja lähimatkailun lisääntyessä maaseudun yritysten tunnettuus ja käyttöaste lisääntyy
- Olemme pieniä ja ketteriä yrityksiä, joiden on helpompi luovia tekemistään kuin isompien matkailuyritysten. Monella on erilaisia asiakasryhmiä ja ei ole vain yhdestä segmentistä tulo kiinni. Maaseutuyrittäjiä auttaa myös se, että on maat ja metsät tukemassa omaa toimintaa
- Turvallisuus, kotimaa, helppo liikkua
- Ulkomaan matkailun vähentyessä merkittävästi kotimaan matkailu lisääntyy
- Olemme pieniä ja ketteriä muuttamaan strategiaa
- Kotimaan kiinnostavuuden lisääntyminen
- Kotimainen matkailu lisääntyy

COVID-19 -pandemian pitkäaikaisvaikutus maaseutumatkailun tulevaisuuteen, perustelut:

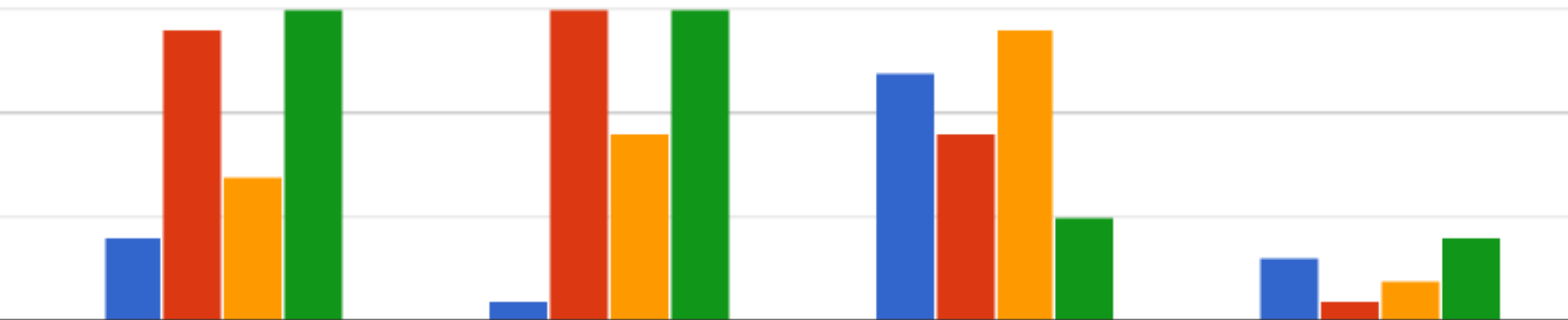
- Pääsee näyttämään mahdollisuudet
- Kotimaan matkailu koetaan turvallisena
- Ihmisten halu ulkomaanmatkailuun vähentyy
- Maaseudun, asumisen väljyyden ja luonnon arvostus nousee
- Halutaan matkustaa yksin/pienellä porukalla, ulkoiluilma-aktiviteetit korostuvat
- Matkailu on ollut aina aaltoliikettä noin 4-6 vuoden sykleissä. Aina jokin virus, lakko, lama, tulivuori tms. vaikuttaa matkailuun. Koronavirus vain vaikutti koko maailman matkailuun, aiemmin ovat olleet alueellisia.
- Maalla on väljää ja voi olla paljon ulkona
- Maaseudun turvalliset ja väljät kohteet

Kokemukset kesäsesongista 2020

Kokemukset kesäsesongista 2020

Vähemmän kuin tavallisesti Saman verran kuin aiemmin Enemmän kuin tavallisesti Ei merkitystä

Ongelmatilanteet ja konfliktit asiakkaiden kanssa

Muutokset hinnoittelussa ja/tai kustannustasossa

Kohteet täynnä/ täyteen varattu

Jokin muu tekijä

Nimetyt muut tekijät

- Ratsastus oli täyteen buukattu koko kesän
- Pitopalvelu/juhlat vähentyneet 50 %
- Koti- ja ulkomaisten yritysasiakkaiden puuttuminen
- Ulkomaiset matkailijat puuttui. Uusia nuoria kotimaisia matkailijoita ollut enemmän
- Saksalainen matkatoimisto oli hyvin pettynyt Suomen tiukkoihin rajoituksiin.
- Ei lainkaan toimintaa koronan takia 2020

. Muut kommentit, koskien esimerkiksi koronatukirahoitusten hakua ja niitä koskevia päätöksiä

- Tukirahoitukset tilkkutäkki, vaihtelevat ja tiukat kriteerit, johtanut siihen että maaseutumatkailuyritykset eivät ole voineet hakea tukea tai eivät ole katsoneet sitä hyödylliseksi. Tuet loppuivat kesään, lukuun ottamatta maatilakytkennäisten matkailuyritysten tukea, joka jatkuu vuoden loppuun saakka
- Koronatukia ei pikkufirmalle herunut. Pieni liikevaihto normaalistikin, niin ei mitkään rajat täyttyneet. Pikkufirmat niitä tukia olisivat tarvinneet, kun liikevaihto jäi olemattomaksi
- Hakuohjeistus selkeämmäksi
- Koronatukirahoituksen haku ja päätökset sujuivat hyvin
- Koronatukea maatilasidonnaisen matkailutoiminnan vaikea saada. Kehittämisrahoja ei saa lainkaan
- Koronatuot auttoivat keväällä merkittävästi huhti-toukokuun taloustilannetta
- haku oli helppo ja päätös tuli nopeasti

. Muut kommentit, koskien esimerkiksi koronatukirahoitusten hakua ja niitä koskevia päätöksiä

- En ole hakenut vielä. Odotan kokonaisuuden selkeytymistä ja sitten tehdään päätös haetaanko tukea
- Ei tarvetta tuelle
- Hyvää ensiapua, mutta nyt pitää vaan tehdä johtopäätöksiä ja muuttaa toimintaa. Muutoksiin, joilla yritys pystyy toimimaan vaikka virus kiertää, pitäisi nyt panostaa
- Kun olen sivutoiminen yrittäjä y-tunnuksella, ei mitään tukia kolahda tänne maaseudulle. Tuet menee Business Finlandin kautta kaiken maailman muille yrityksille ja yritysten suunnitteluun. Pitäisi Business Finlandilla olla jokin kontrolli, mihin tukirahat on käytetty. Jos suunniteltu vain uuden yrityksen aloitusta ja se oli sitten siinä, onko niille tukirahoille vastinetta?
- Ei ole saatu. Yksi hakemus tehty ja hylätty

. Muut kommentit, koskien esimerkiksi koronatukirahoitusten hakua ja niitä koskevia päätöksiä

- Emme ole saaneet mitään rahoitustukea tai avustusta
- Ilman paikallista kehittämissyhtiötä itse yrittäjänä en olisi pystynyt tekemään hakemuksia
- Emme olleet koronatukiehtojen ehtojen "sisällä"
- Kovasti annettiin väärää tietoa keväällä ja pyydettiin aina odottelemaan
- Sain yrittäjille suunnattua työttömyyspäivärahaa ja sillä on ollut iso merkitys
- Olisi pitänyt vähän harkita kenelle ja mitä. Nyt vain jaettiin - kuka ehti hakea ja keksiä jotain uutta - miksi uutta kun olemassa oleva konsepti oli hyvä?
- Hankala aloittaville yrityksille
- Maaseututukipäätös kesti, mutta oli hyvä!
- Yritykseni sai tuen. Hakupaperin täytössä meni aikaa, mutta kannatti. ELYstä otettiin jopa yhteyttä ja neuvottiin, kun oli jonkinlainen virhe tai jotain puuttui. MYEL-vakuutettuna vain yksi tuki kohdistui meidän yritykseen.
- Positiivista, nopea päätös